

Faunabeheereenheid Fryslân
t.a.v. secretariaat
Postbus 180
8400 AD GORREDIJK

Leeuwarden, 1 juli 2025
Verzonden, **- 3 JULI 2025**

Ons kenmerk : 02377077
Domein/ Team :
Behandeld door : Team Groene Regelgeving / (058) 292 59 25 of wnb@fryslan.frl
Uw kenmerk :
Bijlage(n) : 3

Onderwerp : PF-2024/280458: Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor gereguleerd afschot van reeën nabij risicovolle wegtrajecten ten behoeve van de verkeersveiligheid en het uit het lijden verlossen van ernstige gebrekkige of lijdende dieren binnen eigen jachtveld in de provincie Fryslân.

Geacht bestuur,

Op 17 juni 2025 hebben wij uw definitieve aanvraag ontvangen voor een omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit op grond van de Omgevingswet (verder: Ow). De aanvraag betreft het uitvoeren van gereguleerd afschot van reeën ten behoeve van de verkeersveiligheid nabij risicovolle wegtrajecten en het doden van ernstig gebrekkige of zieke reeën in de gehele provincie Fryslân binnen eigen jachtveld. De verzochte looptijd van dit besluit is tot en met 1 juli 2029.

U streeft ernaar het aantal aanrijdingen met reeën in de provincie terug te brengen naar maximaal 500 per jaar. Op dit moment ligt het aantal aanrijdingen rond de 700. U verwacht met de door u in te zetten beheer maatregelen de lokale dichtheid van reeën nabij risicovolle wegtrajecten te verlagen. Ook het aantal migratiebewegingen van reeën wordt verlaagd. Op die manier wordt zo genoemde schade teruggedrongen tot het beleidsmatig verankerde, niveau van maximaal 500 aanrijdingen in de provincie per jaar. Eén en ander zoals vastgesteld in de provinciale beleidsnotitie 'Bescherming en Beheer Ree Fryslân uit 2019'.

Uw aanvraag is geregistreerd onder het zaaknummer PF-2024/280458.

Deze beheermaatregelen zijn opgenomen en onderbouwd in het Faunabeheerplan Ree Fryslân 2025-2030 (verder: Fbp) dat op 14 juni 2025 is vastgesteld door het bestuur van de

Fbe en op 1 juli 2025 door ons college van de gedeputeerde staten is goedgekeurd. U verzoekt om de door u aangevraagde omgevingsvergunning te baseren op het Fbp.

Onderwerp

Omgevingsvergunning voor een flora- en fauna-activiteit voor gereguleerd afschot van reeën nabij risicovolle wegtrajecten ten behoeve van de verkeersveiligheid conform de in het Fbp opgenomen figuur 9.2. 'Uitvoeringsgebied ree provincie Fryslân - Beheerjaar 2025-2030' (blz. 43) en het uit het lijden verlossen van ernstige gebrekkige of lijdende dieren in eigen jachtveld in de gehele provincie Fryslân. Uitvoering van dit besluit vindt plaats in de periode tot en met 01 juli 2030.

Het College besluit

- i. Omgevingsvergunning te verlenen voor een flora- en fauna-activiteit (hierna: omgevingsvergunning) ingevolge de artikelen 5.1., tweede lid, sub g Omgevingswet (hierna: Ow) jo. 11.54, eerste lid, sub a Bal aan de Faunabeheereenheid Fryslân (verder: Fbe). De omgevingsvergunning heeft als doel het voorkomen van verkeersaanrijdingen met reeën (*Capreolus capreolus*) door het uitvoeren van gereguleerd afschot nabij risicovolle wegtrajecten ten behoeve van de openbare veiligheid (specifiek de verkeersveiligheid) op grond van artikel 8.74I eerste en tweede lid van het Bkl.
- ii. Omgevingsvergunning te verlenen ex artikel 5.1., tweede lid sub g Ow jo. 11.54, lid 1 sub a Bal aan de Fbe Fryslân voor het doden van ernstig gebrekkige of zieke reeën ten behoeve van het voorkomen van onnodig lijden binnen het eigen jachtveld.
- iii. Maatwerkvoorschrift te verlenen voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwingscontour jacht of op terreinen onmiddellijk grenzend aan die bebouwingscontour, ex. artikel 11.31, tweede lid, jo. 11.83, eerste lid, onder b Bal.
- iv. Maatwerkvoorschrift te verlenen voor het kunnen gebruiken van een geluiddemper en/of nachtzichtapparatuur op het geweer, ex. artikel 11.31, tweede lid, jo. 11.79, vijfde lid, Bal.
- v. Maatwerkvoorschrift te verlenen voor het gebruik van het geweer, al dan niet met geluiddemper en/of nachtzichtapparatuur, één uur voor zonsopkomst en één uur na zonsopgang, ex. artikel 11.31, tweede lid, jo. 11.83, eerste lid, sub a Bal.
- vi. De voorschriften 1 tot en met 25 te verbinden aan deze omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften.

Voorschriften

Aan bovengenoemde besluiten verbindt ons college de volgende voorschriften:

1. De omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften worden verleend aan en staan op naam van de Fbe. De Fbe is als vergunninghouder te allen tijde verantwoordelijk voor het naleven van de voorschriften waaronder de omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften zijn verstrekt;
2. De verantwoordelijkheid van de vergunninghouder Fbe laat elke verantwoordelijkheid en aansprakelijkheid van eventuele individuele feitelijke gemachtigden en/of gebruikers van de omgevingsvergunning voor het naleven van voorschriften en andere wettelijke bepalingen onverlet;

Machtiging gebruik omgevingsvergunning

3. De Fbe is bevoegd de omgevingsvergunning, voor zover deze zien op gereguleerd afschot van reeën nabij risicovolle wegtrajecten (besluitpunt I) en het voorkomen van onnodig lijden van ernstig gebrekkige of zieke dieren (besluitpunt II), door te machtigen naar de Wildbeheereenheden (hierna: Wbe's) en aan omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit houders (verder: jager). De Fbe dient daarbij de gemachtigden nadrukke-

lijk te wijzen op de specifieke (maatwerk)voorschriften ten aanzien van het gebruik, o.a. door bij afgifte van een machtiging tevens een kopie van voorliggend besluit te verstrekken en hen te wijzen op de relevante bepalingen t.a.v. de Ow;

4. De gemachtigde Wbe's kunnen jagers machtigen voor het uitvoeren van de omgevingsvergunning. De Wbe dient daarbij de gemachtigden nadrukkelijk te wijzen op de specifieke (maatwerk)voorschriften ten aanzien van het gebruik, o.a. door bij afgifte van een machtiging tevens een kopie van voorliggend besluit te verstrekken en hen te wijzen op de relevante bepalingen t.a.v. de Ow;
5. De Wbe's zijn verantwoordelijk voor de verdeling van de toegewezen bestandvermindering over de in hun Wbe gelegen jachtvelden. Hierbij dienen zij de volgende criteria te hanteren:
 - a) Jachtvelden met één of meer aanrijdingen in het afgelopen beheerseizoen krijgen een toewijzing die minimaal gelijk is aan het aantal geregistreerde aanrijdingen;
 - b) Jachtvelden gelegen naast of overlappend met een risicovol wegtraject dienen minimaal 50% van de toewijzing te krijgen;
 - c) Jachtvelden ontvangen ten minste de toewijzing die in het voorgaande seizoen is gerealiseerd, met ruimte voor verhoging of verlaging indien dit uit de mortaliteitsberekening nodig blijkt.
6. Voor toewijzingen middels wildmerken mag geen financiële vergoeding gevraagd worden;
7. De machtigingen als benoemd onder voorschrift 3 en 4 worden afgegeven voor de periode van maximaal één jaar;
8. De jager die gemachtigd is om het afschot te plegen, mag zich, laten vergezellen door ten hoogste twee andere - al dan niet gemachtigde - jagers. De gemachtigde jager is verantwoordelijk voor de registratie en het plaatsen van het wildmerk in het geschoten dier;
9. De feitelijke gebruiker van de omgevingsvergunning is verplicht een (digitaal) exemplaar van dit besluit bij zich te houden, evenals de omgevingsvergunning jachtgeweeractiviteit. Deze moeten op eerste vordering van een daartoe bevoegde toezichthoudende ambtenaar ter inzage worden afgegeven;
10. De Fbe houdt een overzicht bij van de verleende machtigingen in het door hen gebruikte faunaregistratiesysteem. Dit overzicht dient inzichtelijk te zijn voor de toezichthoudend ambtenaar van de provincie Fryslân;
11. Indien het bevoegd gezag van oordeel is dat de machtiging van een jager ingetrokken moet worden, dient de Fbe deze onmiddellijk in te trekken. Deze intrekking dient schriftelijk bevestigd te worden door de Fbe, met een afschrift aan het bevoegd gezag;

Afschotperioden, -tijden en -middelen

12. Het gebruik van de omgevingsvergunning en de (maatwerk)voorschriften is toegestaan in de volgende periodes:
 - 1 januari t/m 31 december: mannelijke dieren en kalveren¹.
 - 1 september tot 31 maart: vrouwelijke dieren.
 - 1 januari t/m 31 december: voor het doden van ernstige gebrekkige of zieke reeën ten behoeve van het voorkomen van onnodig lijden binnen het eigen jachtveld.
13. Voor de uitvoering van de omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften worden de volgende middelen aangewezen:
 - Het kogelgeweer met getrokken loop, als bedoeld in artikel 11.80, lid 1 sub a, Bal, met ten minste een getrokken loop en kogelpatronen voor getrokken loop waarvan de trefenergie ten minste 980 Joule op 100 m afstand van de loopmond bedraagt;

¹ Kalveren zijn reeën in hun eerste levensjaar.

- Een geluiddemper en/of nachtzichtapparaat op het geweer;
 - (Zweet)honden, voor zover deze worden ingezet ten behoeve van de nazoek van aangeschoten, zieke of gebrekkige reeën;
 - Het mes, voor zover deze gebruikt wordt voor het uitvoeren van de omgevingsvergunning en (maatwerk)voorschriften voor zover deze zien op het voorkomen van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren (besluitpunt II);
14. Het gehele jaar rond geldt dat slechts afschot mag plaatsvinden tussen 1 uur voor zonsopkomst en 1 uur na zonsondergang;

Beheergebied

15. De uitvoering van de omgevingsvergunning en maatwerkvoorschriften dient plaats te vinden in het uitvoeringsgebied zoals opgenomen in het Fbp figuur 9.2. 'Uitvoeringsgebied ree provincie Fryslân - Beheerjaar 2025-2030' (blz. 43) zover deze ziet op besluitpunt I. Uitvoeren van de omgevingsvergunning en (maatwerk)voorschriften voor zover deze zien op het voorkomen van onnodig lijden van zieke en gebrekkige dieren (besluitpunt II) mag plaatsvinden in eigen jachtveld in de gehele provincie Fryslân.

Werkplan

16. Het beheer dient uitgevoerd te worden volgens het werkplan, waarin middels de mortaliteitsmethode jaarlijks vooraf de opvolgende beheerperiode de berekende bestandvermindering per Wbe is vastgesteld.
17. Jaarlijks mogen niet meer reeën worden geschoten dan middels de mortaliteitsmethode vooraf is berekend en uitgegeven.

Borging staat van instandhouding

18. Beheer wordt per direct stilgelegd door de Fbe wanneer uit de jaarlijkse tellingen blijkt dat de populatie reeën in de provincie onder de 5000 dieren dreigt te raken. De Fbe stemt dit af met de provincie.

Toestemming grondgebruiker

19. Van de omgevingsvergunning mag slechts gebruik worden gemaakt nadat de grondgebruiker van de percelen waarop dit gebruik plaatsvindt de Wbe of de uitvoerder hiertoe toestemming heeft gegeven.

Rapportage

20. De Fbe is verplicht jaarlijks vóór 1 mei (digitaal) rapportage uit te brengen aan de provincie Fryslân, Afdeling Omgevingszaken, team Groene Regelgeving, over de wijze waarop het voorgaande jaar van de omgevingsvergunning gebruik is gemaakt en wat daarvan de resultaten zijn. Dit mag plaatsvinden door middel van het algemene jaarverslag van de Fbe. Tijdens deze rapportage dient ingegaan te worden op de volgende punten:
- het aantal aangereden reeën in totaal en per Wbe;
 - het aantal geschoten reeën in Fryslân in totaal en per Wbe, onderverdeeld naar geslacht en leeftijdsklassen;
 - een zo nauwkeurig mogelijke schatting van het aantal reeën in Fryslân in totaal en per Wbe, onderverdeeld naar geslacht en leeftijdsklassen;
 - overige punten ten aanzien van het beheer van reeën die de Fbe van belang acht.
21. Aanvullend dient de Fbe de volgende gegevens op verzoek van het bevoegd gezag aan te kunnen leveren:
- werkplannen;

- de locaties waar en de datum waarop aanrijdingen met reeën hebben plaatsgevonden of verkeersslachtoffers zijn gevonden;
 - het aantal uitgegeven wildmerken, de verdeling over wildbeheereenheden en een motivering voor deze verdeling;
 - tussentijdse aantallen afschot;
 - de locaties waar het afschot heeft plaatsgevonden;
 - advies over eventueel aanvullend te nemen preventieve (verkeers)maatregelen.
22. Afschot dient binnen 24 uur in het door de Fbe beschikbaar gestelde registratiesysteem opgenomen te worden.

Overige voorschriften

23. Elke gebruiker van de omgevingsvergunning is verplicht desgevraagd en waar nodig mee te werken aan, door het bevoegd gezag geïnitieerde, monitoringsonderzoeken naar dierziekten en te handelen volgens aanwijzingen daartoe van de instantie die in opdracht van de overheid voor dergelijke monitoring verantwoordelijk is.
24. De omgevingsvergunning kan worden geschorst bij bijzondere weersomstandigheden. Aanwijzingen van het bevoegde gezag hiertoe dienen onverwijld te worden opgevolgd.

Inwerkingtreding

25. De vergunning en bijbehorende (maatwerk)voorschriften zijn geldig vanaf vier weken na publicatiedatum van het besluit (conform artikel 16.79, lid 2 Ow) tot en met 1 juli 2030.

Voor de motivering van dit besluit verwijs ik u naar bijlage 1.

Zorgplicht

Wij wijzen u erop dat u in alle gevallen te maken heeft met de specifieke zorgplicht voor natuur en in het wild levende dieren, zoals verwoord in artikel 11.6 en artikel 11.27 Besluit activiteiten leefomgeving. Ingevolge deze bepalingen neemt een ieder voldoende zorg in acht voor de natuur, in het wild levende dieren en planten en hun directe omgeving. Wij verwijzen u hierbij naar de betreffende artikelen.

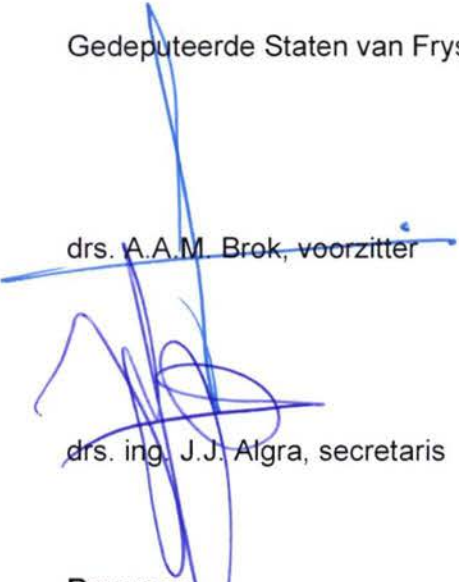
In het kader van de zorgplicht heeft ons college op 24 juni 2025 de omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit 'Valwildregeling Fryslân' - ter voorkoming en bestrijding van onnodig lijden van zieke, verzwakte en gewonde wilde dieren afgegeven (nr. 02376713). In onze provincie betreft dit vaak het ree. De Fbe heeft aanvullend op genoemde besluit voor onderhavige vergunning het verzoek gedaan deze (ook) van toepassing te verklaren voor jagers binnen het eigen jachtveld.

Voor de motivering van ons besluit verwijzen wij u naar bijlage 1.

Heeft u nog vragen?

Neem bij vragen contact op met de provincie Fryslân. Dit doet u door te bellen naar (058) 292 5925. U kunt ook een e-mail sturen naar wnb@fryslan.frl. Bij contact met ons graag altijd het zaaknummer PF-2024/280458 vermelden, zodat wij u beter kunnen helpen.

Gedeputeerde Staten van Fryslân,

drs. A.A.M. Brok, voorzitter

drs. ing. J.J. Algra, secretaris

Bezwaar

Degene wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken kan tegen dit besluit binnen zes (6) weken na de verzending daarvan een bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten, Postbus 20120, 8900 HM in Leeuwarden.

Het bezwaarschrift moet ten minste bevatten:

- a. de naam en het adres van de indiener;
- b. de dagtekening;
- c. een omschrijving van het besluit waartegen het bezwaar is gericht en bij voorkeur met vermelding van het kenmerk van het besluit;
- d. de gronden van het bezwaar;
- e. de handtekening van de indiener.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.frvslan.frl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 59 25.

Meer informatie over de bezwaarschriftenprocedure vindt u op www.fryslan.frl onder "contact", of u kunt bellen met het secretariaat van de bezwaarschriftencommissie, tel. (058) 292 59 25.

Voorlopige voorziening

Het indienen van een bezwaarschrift schorst niet de werking van dit besluit. De indiener van een bezwaarschrift kan, als onverwijlde spoed dat eist, een voorlopige voorziening vragen bij de voorzieningenrechter van de rechtbank Noord-Nederland, Afdeling Bestuursrecht, Postbus 150, 9700 AD in Groningen. Aan een verzoek om een voorlopige voorziening zijn kosten (griffierecht) verbonden.

Kennisgeving

Van dit besluit zal, conform artikel 3:42, tweede lid, van de Algemene wet bestuursrecht door mij kennis worden gegeven door publicatie in de Leeuwarder Courant, het Friesch Dagblad en in het provinciaal blad op www.overheid.nl, zie hiervoor de link: [https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal blad](https://zoek.officielebekendmakingen.nl/zoeken/provinciaal%20blad).

Bijlagen

- Bijlage 1: Motivering van het besluit
- Bijlage 2: Advertentie
- Bijlage 3: Meldingsformulier

Afschriften

- Alle Friese gemeenten (per e-mail)
- FUMO, Afdeling Toezicht en Handhaving (per e-mail)
- Rijkswaterstaat Noord-Nederland (per e-mail)
- Ministerie van LNV, Postbus 20401, 2500 EK DEN HAAG
- BIJ12, Leidsche Veer 2, 3511 SB UTRECHT
- Politie Noord-Nederland, Postbus 107, 9400 AC ASSEN
- KNJV, Postbus 1165, 3800 BD AMERSFOORT
- NOJG, Postbus 72, 7480 AD HAAKSBERGEN
- IFG, Postbus 3, 9244 ZN BEESTERZWAAG
- SBB, Brédyk 30, 8912 CD LEEUWARDEN

Bijlage 1: Motivering van het besluit

A. Weergave van de feiten

A1. Vergunningaanvraag

De provincie Fryslân en de Fbe zien de noodzaak tot het beperken van de populatie reeën aangezien de jaarlijkse aanrijdingen in de provincie het beleidsmatig vastgestelde aantal aanrijdingen van maximaal 500 per jaar ruim overstijgt. De getroffen preventieve maatregelen om het aantal aanrijdingen terug te dringen biedt op zichzelf onvoldoende resultaat. De Fbe heeft daarom op 17 juni 2025 een aanvraag ingediend voor gereguleerd afschot van reeën ten behoeve van de verkeersveiligheid nabij risicovolle wegtrajecten.

Daarnaast is een aanvraag ingediend voor het kunnen doden van ernstig gebrekkige of zieke reeën in de gehele provincie Fryslân binnen eigen jachtveld.

A1.1. Beschrijving van het project of andere handeling

De voorgenomen beheer maatregelen zijn opgenomen en onderbouwd in het Faunabeheerplan Ree 2025-2030 dat op 1 juli 2025 door ons college van de gedeputeerde staten is goedgekeurd. U verzoekt ons om de door u gevraagde omgevingsvergunning te baseren op het Fbp.

In het Fbp in hoofdstuk 9.2 Uitvoering staat op welke wijze binnen de kaders van het provinciaal beleid en voorliggende omgevingsvergunning het beheer gedurende de looptijd van de vergunning inhoud gegeven zal worden. Het plan is gericht op het terugdringen van en het daarna handhaven/bewaken van het maximum van 500 aanrijdingen met reeën per jaar in de provincie. Deze doelstelling is opgenomen in de provinciale beleidsnotitie Bescherming en Beheer Ree Fryslân uit 2019.

In het Fbp hoofdstuk 9.2 Werkplannen (blz. 40) is toegelicht op welke manier en waar het afschot zal plaatsvinden. Daarbij is in het Fbp hoofdstuk 9.2. Monitoring aangegeven hoe de registratie van het afschot, en de (nog) aanwezige dieren worden gemonitord.

Afschot moet binnen 24 uur worden vastgelegd in het door de Fbe beschikbaar gestelde registratiesysteem. Hierdoor zijn wij als bevoegd gezag te allen tijde op de hoogte van de actuele aantallen afgeschoten dieren.

A1.2. Periode

De omgevingsvergunning is aangevraagd voor de periode van publicatie van dit besluit tot en met 1 juli 2030.

A1.3. Omvang omgevingsvergunning

Ons college constateert dat, ondanks de getroffen preventieve maatregelen, jaarlijks veel aanrijdingen met reeën plaatsvinden op de wegen in de provincie. Deze situatie moet naar het oordeel van ons college worden verbeterd en wel zodanig dat deze 'past' binnen de kaders van het provinciaal beleid en de daarin opgenomen doelstellingen. Het gaat er daarbij met name om dat het aantal aanrijdingen met reeën in de provincie jaarlijks niet boven de 500 komt.

In de beleidsnotitie 'Bescherming en Beheer ree in Fryslân' (2019) worden ter invulling van het wettelijk belang verkeersveiligheid de volgende jaarlijkse maxima voor het aantal aanrijdingen vastgelegd:

1. De provincie gaat er vanuit dat risico's voor het wegverkeer acceptabel zijn als het jaarlijks aantal aanrijdingen met reeën op het vaste land in Fryslân maximaal 500 bedraagt.
2. Voor Terschelling geldt dat jaarlijks maximaal 5 aanrijdingen met reeën mogen plaatsvinden. Op Ameland maximaal 10 aanrijdingen.
3. Met het maximeren van het aantal aanrijdingen op genoemde aantallen per jaar gaat ons college er vanuit dat daarmee ook de schade aan de overige wettelijke belangen voldoende wordt beperkt en de gezondheid van het ree in Fryslân niet in gevaar komt.

A2. Overige aanvragen

A.2.1. Maatwerkvoorschriften toegestane middelen

Op grond van artikel 8.74r Bkl, worden bij het verlenen van een omgevingsvergunning als bedoeld in artikel 11.54 Bal middelen aangewezen die voor het vangen en doden van de aldaar bedoelde dieren mogen worden gebruikt. In deze situatie worden door de Fbe als middel geweren (al dan niet met demper en nachtzichtapparatuur op het geweer) aangevraagd. Voor verdere voorwaarden en eisen aan een geweer en munitie wordt verwezen naar artikel 11.79, 11.80 en 11.82 tot en met 11.84 Bal.

Op basis van artikel 11.31 Bal kunnen maatwerkvoorschriften worden getroffen. Er is door de Fbe aangevraagd om nachtzichtapparatuur toe te passen op grond van 11.31, tweede lid, jo. 11.79, vijfde lid.

Tevens is verzocht om het gebruik van een demper toe te staan op grond van artikel 11.31, tweede lid, jo. 11.79, vijfde lid Bal.

Daarnaast is een maatwerkvoorschrift aangevraagd voor het gebruik van het geweer binnen de bebouwingscontour jacht of op terreinen onmiddellijk grenzend aan die bebouwingscontour o.g.v. 11.31 lid 2 jo. 11.83 lid 1 onder b Bal.

B. Toetsingskader

De aanvragen zijn getoetst aan:

- de Omgevingswet
- het Omgevingsbesluit
- de Omgevingsregeling
- het Besluit kwaliteit leefomgeving
- het Besluit activiteiten leefomgeving
- de Omgevingsverordening Fryslân 2022
- de Nota faunabeleid Fryslân
- de Beleidsnotitie bescherming en beheer ree in Fryslân, 2019.

B1. Wetgeving

Artikel 5.1, tweede lid, onder g van de Omgevingswet jo. 11.54, eerste lid, onder a van het Bal verbieden het opzettelijk doden van reeën zonder vergunning van Gedeputeerde Staten. Op basis van art. 8.74l Besluit kwaliteit leefomgeving (hierna: Bkl) kan ons college slechts een omgevingsvergunning verlenen voor het beperken van de omvang van de populatie van het ree, indien is voldaan aan de volgende voorwaarden:

- er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
- zij is nodig (o.a.):
 - in het belang van de volksgezondheid of de openbare veiligheid;
 - ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren binnen eigen jachtveld.
- er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

B2. Beleid

B2.1. Nota Faunabeleid Fryslân

Het provinciaal beleid voor het beheer en schadebestrijding in de provincie Fryslân is vastgelegd in de 'Nota Faunabeleid Fryslân' (20 maart 2024). Hierin is vastgelegd hoe ons college invulling geeft aan de wettelijke taken op het gebied van beheer en schadebestrijding voor soorten.

B2.2. Beleidsnotitie bescherming en beheer ree in Fryslân

Aanrijdingen met reeën en overige signalen vanuit de verschillende hoeken vanuit de samenleving hebben in september 2019 tot het opstellen van de 'Beleidsnotitie bescherming en beheer ree in Fryslân' (3 september 2019) geleid.

Algemene uitgangspunten in de beleidsnotitie zijn dat:

1. De status van het ree in Europa goed is. Op de meest recente Nederlandse rode lijst van zoogdieren is het ree niet langer opgenomen. Daarvoor (editie 2009 en 2020) gold de aanduiding 'thans niet bedreigd'.
2. Er feitelijk geen grond is voor het beleidsmatig vastleggen van de reeënpopulatie (in de provincie) op een gefixeerd aantal.
3. De provincie vanaf 1 januari 2020 openbare veiligheid, de risico's voor het wegverkeer inbegrepen, hanteert als grond waarop beheer voor het ree wordt gebaseerd.

4. De provincie gaat er vanuit dat risico's voor het wegverkeer acceptabel zijn als het jaarlijks aantal aanrijdingen met reeën op het vaste land in Fryslân maximaal 500 bedraagt.
5. Voor de Waddeneilanden Terschelling en Ameland de provincie een apart doel stelt (zie A1.3. Omvang omgevingsvergunning).
6. Met het maximeren van het aantal aanrijdingen op genoemde aantallen per jaar ons college er vanuit gaat dat daarmee ook de schade aan de overige wettelijke belangen voldoende wordt beperkt en de gezondheid van het ree in Fryslân niet in gevaar komt.
7. Zowel het treffen van preventieve maatregelen als het ingrijpen in de populatie reeën om het aantal aanrijdingen te verminderen in de eerste plaats dient te gebeuren rondom de locaties waar deze aanrijdingen het meest frequent plaatsvinden (de zogenaamde gebiedsgerichte benadering ook wet hotspotbenadering genoemd).
8. Daarnaast beheer kan worden uitgevoerd om ook op langere termijn te zorgen dat het aantal aanrijdingen onder de hiervoor genoemde aantallen per jaar blijft. Ook hierbij dient het accent te liggen op beheer op locaties waar de meeste aanrijdingen plaatsvinden of mee samenhangen.
9. Samengevat betekent dit dat de provincie er naar streeft om daar waar zich geen problemen met aanrijdingen voordoen dit zo te houden, en daar waar deze problemen zich wel voordoen deze aan te pakken.
10. De Fbe zorgt voor een zorgvuldige en structurele monitoring van het aantal aanrijdingen en andere gegevens die naar het oordeel van de Fbe nodig zijn om de bescherming en het beheer van reeën in Fryslân goed uit te kunnen voeren.
11. De Fbe wordt verzocht hierbij in elk geval af te stemmen met Provinciale Waterstaat.

Daaraan voegt het college in de Nota Faunabeleid Fryslân nog drie specifieke randvoorwaarden toe. Deze randvoorwaarden hebben als doel het welzijn van het ree niet onnodig in het geding te brengen. Eventueel ingrijpen dient zo effectief mogelijk te zijn, met zo min mogelijk afschot. Waar reeën worden toegestaan moet dit ook op zodanige wijze kunnen dat er een gezonde, levensvatbare populatie mogelijk is. De drie specifieke randvoorwaarden zijn:

- Een omvang voor een levensvatbare populatie moet (op locatie) mogelijk zijn zonder dat nu en in de toekomst de wettelijke belangen in gevaar gebracht kunnen worden.
- Ingrijpen op het juiste moment, voordat er sprake is van een exponentiele groei.
- Beheer leidt per saldo, cumulatief beschouwd, tot het minste afschot.

Drempelwaarde van 500 aanrijdingen per jaar

De provincie heeft in 2019 in haar beleid een drempelwaarde vastgesteld van maximaal 500 aanrijdingen per jaar op het Friese vasteland.

Deze norm fungeert als bestuurlijk en beleidsmatig vastgestelde risicogrens. Van belang daarbij was dat daarbij geen dodelijke slachtoffers waren te betreuren en dat de maatschappelijke en economische gevolgen destijds dragelijk waren. Ons college is van mening dat een dergelijke bestuurlijk ruimte tot het formuleren van genoemd ijkpunt haar toekomst.

De keuze voor deze norm van 500 is gebaseerd op feitelijke incidentgegevens uit de periode 2015-2018, waarin het gemiddeld aantal geregistreerde aanrijdingen met reeën in Fryslân 469 per jaar bedroeg (Provincie Fryslân, 2019, Nota Faunabeleid). De provincie hanteert hierbij een pragmatische en preventiegerichte benadering waarbij het uitgangspunt is dat bij maximaal 500 aanrijdingen per jaar het risico voor het wegverkeer als acceptabel kan worden beschouwd.

De keuze voor een drempelwaarde van 500 aanrijdingen is niet willekeurig, maar dient als bestuurlijk geobjectiveerde risicogrens waarmee een balans wordt nagestreefd tussen enerzijds de aanwezigheid van reeën in het landschap en anderzijds de bescherming van de verkeersveiligheid. De grens van maximaal 500 aanrijdingen vormt daarmee een toetssteen voor zowel de toelaatbaarheid van populatieniveaus als ook de noodzaak voor het inzetten van beheer als instrument ter waarborging van de openbare veiligheid. Zoals ook volgt uit jurisprudentie van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (vgl. ABRvS 13 mei 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1717 en ABRvS 6 mei 2015, ECLI:NL:RVS:2015:1256), kan het aantal aanrijdingen worden beschouwd als een relevante en toetsbare indicator voor de risico's voor de verkeersveiligheid.

Door vast te houden aan deze norm van maximaal 500 aanrijdingen per jaar wordt invulling gegeven aan de provinciale zorgplicht ter bescherming van de fysieke veiligheid van haar burgers. Door deze beleidsmatig vastgestelde grens komt de gunstige staat van instandhouding niet in gevaar (zie Fbp hoofdstuk 9.1 Afweging).

C. Toetsing aanvragen

C.1. Beoordeling Omgevingsvergunning

Deze aanvraag wordt getoetst aan de beoordelingsregels van artikel 8.74l van Bkl. Volgens dit artikel wordt de omgevingsvergunning alleen verleend als:

- a. er geen andere bevredigende oplossing bestaat;
- b. de activiteit nodig is in het kader van een wettelijk belang;
- c. de activiteit geen afbreuk doet aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

In dit hoofdstuk wordt de aanvraag getoetst aan bovenstaande eisen.

C1.1. Geen andere bevredigende oplossingen

C.1.1.1. Getroffen maatregelen

In het Fbp worden de verschillende preventieve middelen en de doelmatigheid daarvan besproken en beoordeeld. Korthedshalve wordt naar het betreffende deel van het Fbp (hoofdstuk 8.3 Preventieve maatregelen) verwezen.

C.1.1.2. Niet getroffen maatregelen

In het Fbp worden de verschillende preventieve middelen en de doelmatigheid daarvan besproken en beoordeeld. Korthedshalve wordt naar het betreffende deel van het Fbp (hoofdstuk 8.3 Preventieve maatregelen) verwezen.

C1.1.3. Beoordeling andere bevredigende maatregelen

Zoals beschreven in het Fbp hoofdstuk 8.3 Preventieve Maatregelen, zijn in de periode 2019-2024 langs de provinciale wegen diverse preventieve maatregelen getroffen. Desondanks is het aantal aanrijdingen met reeën in de provincie gestegen. In de periode van 2015 tot en met 2018 vonden er gemiddeld 469 aanrijdingen met reeën per jaar plaats in Fryslân. Tussen 2018 en 2024 steeg dit aantal naar ruim 698 per jaar.

Het Fbp komt in dat licht tot de conclusie dat: 'Preventieve middelen zijn essentieel, maar doorgaans niet toereikend. Dit blijkt ook in Fryslân aan de orde te zijn. Een systematische literatuuranalyse van Gerhardt et al. (2013), gebaseerd op verschillende Europese studies,

toont aan dat in gebieden met hoge dichtheden van hoefdieren preventieve maatregelen vaak onvoldoende zijn en dat aanvullen populatiebeheer via afschot noodzakelijk is om schade effectief te beperken. Ook in de provincie Fryslân geldt dat alleen een combinatie van preventieve maatregelen met doelgericht lethaal beheer kan zorgen voor voldoende verkeersveiligheid waarbij het aantal verkeersaanrijdingen maatschappelijk aanvaardbaar is. Preventieve middelen alleen blijken onvoldoende effectief en kunnen bovendien ongewenste neveneffecten hebben op andere flora en fauna.' Hieruit blijkt dat preventieve maatregelen alleen niet afdoende zijn.

C1.2. Wettelijk belang

De vergunning voor het gereguleerd afschot van reeën nabij risicovolle wegtrajecten in Fryslân is aangevraagd in het kader van de verkeersveiligheid. Verkeersveiligheid valt onder de volksgezondheid en openbare veiligheid als genoemd in artikel 8.74I van het Bkl.

C1.2.1. De ree populatie in Fryslân

De ree komt in Fryslân van nature voor. In Fryslân komen reeën vooral en overal op het vasteland voor.

Het aantal door de Wbe's getelde reeën is in de periode 2000-2024 toegenomen in Fryslân, waarbij de aantallen zijn gestegen van ongeveer 4.000 reeën in 2000 tot 7.630 in 2024 (figuur 2.1c, Fbp). In de beheerperiode 2019-2024 is de eerdere sterke groei van de populatie weggenomen waarna de populatie zich heeft gestabiliseerd (figuur 2.1c, Fbp).

Naast de algemene groei is de samenstelling van de reeënpopulatie in Fryslân relatief stabiel (figuur 2.1c, Fbp). De verdeling naar type – geit, bok, kalf (vrouwelijk en mannelijk) en niet aangesproken individuen – laat jaarlijkse lichte fluctuaties zien, maar het totaalbeeld blijft over de jaren heen constant.

Wat betreft de regionale spreiding binnen Fryslân zijn duidelijke verschillen zichtbaar (figuur 2.1d, Fbp). De dichtheid van reeën is het hoogst in het oosten en zuidoosten van de provincie, waar zowel het absolute aantal reeën als het aantal per 100 hectare het hoogst ligt (figuur 2d, Fbp). In de kustzone en sommige centrale delen van de provincie is de dichtheid daarentegen lager. Dit komt overeen met de kwaliteit van de beschikbare habitat wat met name in het binnenland hoger is dan nabij de kustzone. Uitzondering is Ameland dit eiland kent de hoogste dichtheid.

Waddeneilanden

Op de Waddeneilanden is de situatie verschillend. Op Vlieland en Schiermonnikoog komt het dier niet voor. Op Terschelling is het ree door menselijke interventie geïntroduceerd. Het eiland vormt een geïsoleerd leefgebied, omdat migratie van en naar andere gebieden niet mogelijk is vanwege de geografische ligging en het ontbreken van natuurlijke verbindingen. Hierdoor blijft de reeënpopulatie op Terschelling genetisch geïsoleerd.

Ameland daarentegen heeft wel een natuurlijke verbinding met het vasteland, waardoor reeën zich hier op eigen kracht kunnen verplaatsen tussen het eiland en omliggende gebieden. Deze migratiemogelijkheid bevordert genetische uitwisseling en draagt bij aan de genetische diversiteit en stabiliteit van de populatie.

De gegevens laten zien dat de reeënpopulatie in Nederland en Fryslân zich in een opwaartse lijn bevindt, maar dat in de afgelopen beheerperiode de aantallen niet significant zijn toe-

genomen. Daarbij is er een constante en stabiele samenstelling en een duidelijke voorkeur voor de 'binnenlandse' gebieden.

Telprotocol

De tellingen, zoals hierboven weergegeven, zijn gebaseerd op grofwildtellingen die jaarlijks onder coördinatie van de Wbe's worden uitgevoerd. Hiervoor wordt gebruikgemaakt van het landelijk geldende telprotocol reeën van de Vereniging Het Reewild. De Fbe geeft aan dat het doel van deze tellingen is om kwantitatieve gegevens over de populaties van reeën (en damherten) te verkrijgen, waarmee de noodzaak en uitvoering van duurzaam beheer kan worden onderbouwd. Het protocol is volgens de Fbe ook toepasbaar voor andere hoefdieren zoals damherten, door de systematische aanpak en het gebruik van vaste telgebieden. Reeën hebben (net als damherten) een diffuus verspreidingspatroon en gebruiken zij bij voorkeur structuurrijke landschappen. In de provincie komen daarbij ook reeën voor in meer open gebieden. Dit alles betekent dat de methode met meerdere telrondes en vaste telroutes naar de mening van de Fbe effectief is om betrouwbare trendgegevens te verkrijgen.

Telrondes volgens het protocol vinden als volgt plaats (Fbp hoofdstuk 9.3 Jaarlijkse tellingen): 'De tellingen vinden plaats in vaste telgebieden die zo zijn ingericht dat ze binnen één telronde volledig geïnventariseerd kunnen worden. De richtlijn voor telinspanning bedraagt circa 2,5 uur per gebied. Jaarlijks worden drie opeenvolgende telrondes uitgevoerd tijdens schemering in het vroege voorjaar, doorgaans eind maart tot begin april. Tellingen vinden 's avonds plaats van twee uur voor zonsondergang tot het donker is, of in de ochtend van een half uur voor zonsopkomst tot twee uur daarna. Afwijkingen van deze perioden zijn alleen toegestaan na overleg met FBE Fryslân. Waarnemingen worden per telronde vastgelegd op gestandaardiseerde formulieren, inclusief datum, tijd, locatie, geslacht, leeftijdscategorie en bijzonderheden. Waar mogelijk worden ook coördinaten geregistreerd. De verzamelde gegevens worden gevalideerd door telcoördinatoren om dubbeltellingen, onvolledigheden en fouten te corrigeren. Deze validatie is essentieel voor de betrouwbaarheid van de tellingen en vindt plaats volgens vaste richtlijnen.'

De gegevens worden vervolgens verwerkt in het faunaregistratiesysteem (FRS). De telronde met het hoogste aantal waarnemingen wordt gebruikt om een minimumaantal aanwezige reeën per gebied te bepalen. Hiermee kunnen trends in de populatieontwikkeling gevolgd worden en wordt een minimale populatieomvang weergegeven. De tellingen worden primair vanuit voertuigen uitgevoerd, om verstoring te minimaliseren en de betrouwbaarheid van de tellingen te waarborgen. Waar dit niet mogelijk is, worden tellingen vanuit telposten uitgevoerd. Bij het telprotocol worden dubbeltellingen voorkomen door vaste routes te rijden, op hetzelfde moment te tellen en niet meer dan éénmaal over dezelfde route te rijden. Daarnaast wordt door de tellers gekeken naar de samenstelling van de groepen reeën en de individuele kenmerken van de herten (o.a. geslacht en leeftijd).

Het college vindt de benadering van de Fbe plausibel en navolgbaar. Met deze minimumaantallen aanwezige reeën kan een populatie trend bepaald worden.

C.1.2.2 Verkeersongevallen

Al in C.1.1.3 werd aangegeven dat het aantal aanrijdingen met reeën in de provincie in de periode 2018 en 2024 steeg naar ruim 698 per jaar. In de periode van 2015 tot en met 2018 vonden er gemiddeld 469 aanrijdingen met reeën per jaar plaats in Fryslân. In het Fbp hoofdstuk 6 Verkeersveiligheid wordt aangegeven dat dit overeenkomstig het beeld voor geheel Nederland is.

Het Fbe stelt dat de toename van het aantal aanrijdingen in Fryslân significant correleert met de groei van de reeënpopulatie. Een lineaire regressieanalyse laat zien dat 65% van de variatie in het aantal aanrijdingen verklaard wordt door de populatiegrootte ($R^2 = 0,65$; $P < 0,01$). Deze bevinding is in lijn met internationale studies die aantonen dat een hogere dichtheid van hoefdieren leidt tot meer verkeersincidenten (Bissonette & Kassar, 2008; Bruinderink et al., 2010; Groot Bruinderink & Hazebroek, 1996; Hothorn et al., 2015; Huijser et al., 2008; Langbein et al., 2011; Lind Hansen et al., 2024; Muller et al., 2014; Mayer et al., 2021; Ng et al., 2008; Putman et al., 2004; Seiler, 2004; Sullivan & Messmer, 2003; Tarjuelo et al., 2024).

Deze relatie is ook juridisch erkend: in de uitspraken ECLI:NL:RVS:2015:1256 en ECLI:NL:RVS:2015:1717 heeft de Afdeling bestuursrechtspraak geoordeeld dat provincies bij het verlenen van ontheffingen in het kader van verkeersveiligheid deze samenhang mogen betrekken, mits onderbouwd met feitelijke gegevens over populatieontwikkeling en incidenten. Een overzicht toont dat er aanrijdingen zijn geregistreerd in het overgrote merendeel van de provincie Fryslân, met een verhoogde incidentie in centraal en (zuid)oostelijke delen van de provincie en verhoogde intensiteit op A- en N-wegen (figuur 6.1d, Fbp).

De cijfers van het aantal aanrijdingen worden jaarlijks verzameld door de Fbe. Valwildcoördinatoren zetten aanrijdingen in het FRS. Deze gegevens worden vervolgens systematisch door de Fbe gecontroleerd om dubbelingen en onvolledige registraties te verwijderen uit het systeem. Ook cijfers van andere organisaties worden gevalideerd en geregistreerd, zoals bijvoorbeeld van de politie en van Rijkswaterstaat. Vanuit deze laatste organisaties is niet altijd een gedetailleerde registratie beschikbaar. De Fbe beoordeelt daarom deze cijfers voordat ze worden opgenomen in de database. Hierdoor beschikt de Fbe over een goed (zo compleet mogelijk) en betrouwbaar (gevalideerd) overzicht van het aantal valwildmeldingen met reeën over meerdere jaren in Fryslân.

C.1.2.3. Natuurlijke regulering populatieomvang

In het voorjaar van 2024 werden in Fryslân 7.630 reeën waargenomen (Fbe). Deze getelde aantallen worden beschouwd als de minimale populatie omvang. Om een beter beeld te krijgen van de feitelijke stand is door de Fbe aanvullend gebruikgemaakt van de mortaliteitsmethode. Deze methode combineert tellingen met geregistreerde sterfte door afschot, verkeersslachtoffers en verdrinkingen, en rekent terug welke populatieomvang minimaal nodig is om deze sterfte te kunnen dragen. Op basis van deze berekening wordt de benaderde werkelijke stand in het voorjaar van 2024 door de Fbe geschat op minimaal 8.555 dieren (figuur 2.2, Fbp).

Het huidige areaal en de kwaliteit van het leefgebied ondersteunen al decennialang een groeiende populatie van reeën in Fryslân. Er zijn binnen de tijdshorizon van dit beheerplan geen indicaties dat het areaal of de habitatkwaliteit significant zal verslechteren. Het ree is bovendien niet alleen in Fryslân, maar ook in het overgrote deel van Nederland ruim verspreid aanwezig, waarmee de continuïteit van het verspreidingsgebied op nationaal en regionaal niveau is geborgd. Er is geen reden om te verwachten dat er sprake zal zijn van een natuurlijke regulering van de populatieomvang.

C.1.2.4 Gereguleerd afschot reeën: adaptief beheer

Voor onderhavige vergunning wil ons college zich samen met de Fbe inzetten voor het terugdringen van het aantal aanrijdingen in de provincie naar maximaal 500 op jaarbasis door middel van gereguleerd afschot op en nabij risicovolle wegtrajecten. De aanvraag is ten behoeve van de verkeersveiligheid. De beleidsmatige vastgestelde gebiedsgerichte benadering komt tot uitdrukking in een uitvoeringsgebied waar is ingezet op preventieve maatregelen.

Voor het beheer betekent dit dat een aantal gebieden, waaronder een deel van de Waddeneilanden, zijn uitgezonderd van het uitvoeringsgebied zoals toegelicht in het Fbp hoofdstuk 9, figuur 9.2 'Uitvoeringsgebied ree provincie Fryslân. Beheerjaar 2025-2030' (blz. 43). Gelet op de natuurlijke verspreiding van de ree omvat het werkingsgebied het overgrote deel van de provincie Fryslân.

Het Fbp geeft in paragraaf 8.4 Vergunningsplichtige maatregelen en in hoofdstuk 9 Richtlijnen 2025-2030 duiding op welke wijze genoemde beheermaatregelen uitgevoerd zullen gaan worden gedurende de looptijd van het Fbp. Er wordt gekozen voor adaptief beheer waarbij maatregelen en tussentijdse bevindingen (aantal registratie, effectiviteit maatregelen, schade cijfers etc.) periodiek op elkaar zullen worden afgestemd. Middels de mortaliteitsmethode zal het aantal af te schieten dieren worden berekend. Per jaar zal/kan dit worden aangepast naar de actuele situatie met betrekking tot de risicovolle wegtrajecten.

Het handelingskader voor het beheer van reeën in Fryslân is op basis van het provinciaal beleid vormgegeven als adaptief beheer dat gericht is op het verminderen van de lokale dichtheid nabij risicovolle wegtrajecten. Het kader omvat het stellen van doelen, identificeren van risicovolle wegtrajecten, uitvoering en monitoring, en heeft als doel het aantal aanrijdingen op een maatschappelijk acceptabel niveau te houden.

Middels de jaarlijkse tellingen en de daaruit afgeleide benaderde werkelijke stand worden door de afzonderlijke Wbe's jaarlijks werkplannen opgesteld binnen de kaders van het voor de gehele provincie geldende adaptief beheer.

De Wbe's stemmen deze werkplannen af met belanghebbenden (Tbo's, gemeenten, naastgelegen Wbe's) waarna de werkplannen ter goedkeuring voorgelegd worden aan de Fbe. Het afschot wordt gereguleerd via de mortaliteitsmethode waarna middels het verstrekken door de Fbe van specifieke wildmerken (soort, aantal, leeftijd en geslacht) aan de Wbe's de uitvoering kan plaatsvinden.

De toegewezen bestandvermindering is per Wbe middels de mortaliteitsmethode zodanig vastgesteld dat het afschot nooit groter kan zijn dan het op basis van de tellingen en mortaliteit gegevens verantwoorde aantal dieren (Fbp 9.2 Werkplannen).

C.1.2.5. Beoordeling belang verkeersveiligheid

Aan de hand van de bovengenoemde gegevens over aantallen dieren en aanrijdingen kan geconcludeerd worden dat het aantal aanrijdingen in de provincie met reeën onveranderd hoog blijft. Daarom is ons college van mening dat de verkeersveiligheidsbelangen in de provincie in het geding zijn nu de aanrijdingscijfers hoger liggen dan beleidsmatig eerder zijn vastgesteld.

Naar aanleiding van bovenstaande komt ons college tot de conclusie dat de noodzaak bestaat tot het kunnen uitvoeren van gereguleerd afschot van reeën rondom de risicovolle wegtrajecten.

C.1.2.6. Uitvoeringsgebied: gebiedsgerichte aanpak

Om de lokale dichtheid van reeën rondom risicovolle wegtrajecten effectief te verlagen, is het noodzakelijk om territoriaal gebonden dieren binnen het gebied te doden. Reeën hebben gemiddeld een territoriumgrootte van circa 25 hectare, met incidentele uitlopers tot ongeveer 204 hectare. Om daadwerkelijk invloed uit te oefenen op de dichtheid nabij een wegtracé, is daarom een uitvoeringsgebied van circa 1,5 kilometer rondom het betreffende traject vereist.

Bij het vaststellen van deze zone wordt rekening gehouden met het feit dat vrijgekomen leefgebied op termijn weer bezet zal worden middels dispersie.

Uit onderzoek blijkt dat bij meer dan 80% van de reeën de dispersieafstand ligt tussen de 1 en 1,5 kilometer. Door hiermee rekening te houden bij de afbakening van het uitvoeringsgebied, wordt geborgd dat de verlaging van de dichtheid niet tijdelijk maar structureel van aard is. Daarnaast houdt een zonering van 1,5 kilometer ook rekening met de praktische uitvoerbaarheid van het afschot. Op veel locaties is het vanwege landschappelijke of infrastructurele beperkingen niet mogelijk om op korte afstand van de weg veilig te schieten. Een ruimere zone vergroot de kans op veilige en verantwoorde uitvoering van het afschot.

Aanvullend wordt aangegeven dat preventieve maatregelen worden toegepast op locaties of trajecten waar de meeste aanrijding met reeën plaatsvinden.

C.1.2.6. Uitvoeringsperiode

Het Fbp geeft als periode van uitvoering aan dat bokken en kalveren in beginsel jaarrond kunnen worden beheerd. De beheerperiode voor bokken is vastgesteld op het gehele jaar, van één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang.

Geiten werpen rond mei hun kalveren. In deze periode is beheer ongewenst, omdat het afschot van een zogende geit kan leiden tot het sterven van de kalveren, die in de eerste acht tot tien weken volledig afhankelijk zijn van moedermelk. De beheerperiode voor geiten loopt van 1 september tot en met 31 maart en geldt, net als voor bokken, van één uur voor zonsopkomst tot één uur na zonsondergang. Gedurende de periode van 1 april tot en met 31 augustus is de beheerperiode voor geiten gesloten.

Het doden van ernstige gebrekkige of zieke reeën ten behoeve van het voorkomen van onnodig lijden binnen het eigen jachtveld mag jaarrond plaatsvinden onder de gestelde voorwaarden van deze vergunning.

C.1.3. Gunstige staat van instandhouding

In het Fbp hoofdstuk 3 Ecologie en voorkomen wordt onder het kopje Staat van instandhouding uiteengezet hoe de staat van instandhouding tijdens de periode van dit Fbp geborgd wordt. Er is geen vooraf vastgestelde doelstand en het doel is niet om de populatie actief te verlagen. De inzet is beperkt tot het beperken van risico's voor de verkeersveiligheid via schadebestrijding op lokale schaal, zonder structurele ingreep in de omvang van de populatie op provinciaal niveau. Daarvoor wordt, zoals in het Fbp aangegeven, de mortaliteitsmethode gehanteerd. Deze methode combineert tellingen met geregistreerde sterfte door afschot, verkeersslachtoffers en verdrinkingen, en rekent terug welke populatieomvang minimaal nodig is om deze sterfte te kunnen dragen.

Naast toepassing van deze mortaliteitsmethode, waarmee de staat van instandhouding in beginsel voldoende wordt geborgd wat betreft de impact van beheer op de reeën populatie, is ons college van mening dat aanvullend de staat van instandhouding van de populatie in de provincie bewaakt dient te worden door het stellen van een ondergrens in de populatie.

Aan de hand van populatieontwikkeling en aantallen aanrijdingen in de afgelopen jaren hebben wij bepaald dat als de populatie reeën in de provincie om wat voor reden dan ook onder de 5000 exemplaren dreigt te zakken het beheer zal worden stopgezet (zie voorschrift 18). Het aantal van 5000 ligt vóór de grens van de gunstige staat van instandhouding, zie meer uitgebreid het Fbp. Het adaptieve beheer is niet gericht op het terugdringen van de

populatie reeën. Wanneer er, los van het beheer (bijv. door ziekte), een dermate grote afname in de populatie plaatsvindt, kan het college op deze wijze het beheer tijdig herzien.

In het licht van de wijze van adaptieve aanpak van de Fbe, de doorlopende monitoring daarvan, de jaarlijkse evaluatie en aanpassing van werkplannen en een noodstop bij het bereiken van een te lage populatiestand bestaat bij ons college de zekerheid dat de staat van instandhouding van het ree door de gekozen maatregelen niet in gevaar zal komen.

D. Conclusie

Ons college is van mening dat onderhavige omgevingsvergunning eraan bijdraagt dat op een zorgvuldige wijze invulling gegeven wordt aan de in de Ow genoemde wettelijke belangen en bepalingen en uitvoering kan worden gegeven aan het beheren van de in onze provincie aanwezige populatie reeën.

Naast alle uitgevoerde preventieve maatregelen stelt ons college dat het toestaan van gereguleerd afschot nabij risicovolle wegtrajecten nodig is ten einde het aantal aanrijdingen in de provincie te kunnen blijven beheersen. Bij het niet gereguleerd beheren van reeën zullen de aantallen aanrijdingen ondanks de diverse inzet van preventieve maatregelen blijvend boven het beleidsmatige aantal van maximaal 500 blijven liggen.

Provincie Fryslân

Kennisgeving omgevingsvergunning flora- en fauna-activiteit Omgevingswet

Gedeputeerde Staten hebben een omgevingsvergunning verleend voor een flora- en fauna-activiteit, gericht op het gereguleerd afschot van reeën nabij risicovolle wegtrajecten. Dit met het oog op de verkeersveiligheid en om ernstig gebrekkige of lijdende dieren binnen het eigen jachtveld in de provincie Fryslân uit hun lijden te verlossen.

Voor inzien van de omgevingsvergunning, zie kader. Vermeld hierbij zaaknummer 280458.

Belanghebbenden kunnen **tot en met 6 weken na publicatie** een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij Gedeputeerde Staten.

Gegevens besluit

Zaaknummer (zie onderwerp besluit)	PF-..../.....
------------------------------------	---------------

Contactpersoon

Bedrijfsnaam	
--------------	--

Contactpersoon	
----------------	--

Adres	
-------	--

Telefoonnummer en e-mail	
--------------------------	--

Gegevens project

Locatie werkzaamheden	
-----------------------	--

Type werkzaamheden	
--------------------	--

Startdatum	
------------	--

Einddatum	
-----------	--

Overzicht planning werkzaamheden (indien beschikbaar een evt. periodiek schema meezenden)	
---	--

Overig

Versturen aan

Stuur dit formulier minimaal drie dagen voor de start van de werkzaamheden naar wnb@fryslan.frl of vul digitaal in via onderstaande QR-code (scan de code met de camera van de telefoon):

